

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Nr LEX.I.0911/74/09

z dnia 9 września 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 z 2004r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009r. Nr 52, poz. 420)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały w części „przez pełny miesiąc kalendarzowy” Rady Gminy Klembów z dnia 6 sierpnia 2009r. nr XXXVII/271/09 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia w przedszkolu oraz punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Klembów.

Uzasadnienie

Rada Gminy Klembów na sesji w dniu 6 sierpnia 2009r. podjęła uchwałę nr XXXVII/271/09 w sprawie ustalenia opłat za świadczenia w przedszkolu oraz punkcie przedszkolnym prowadzonym przez Gminę Klembów. Uchwałę tę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Paragraf 3 uchwały stanowi: „Opłata, której mowa w § 2 ust. 2 i 3 podlega zwrotowi w przypadku, gdy dziecko jest nieobecne w przedszkolu lub punkcie przedszkolnym przez pełny miesiąc kalendarzowy”. Postanowienie to jest niezgodne z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

W ocenie organu nadzoru, zarówno względy prawne, jak i ekonomiczne nie uzasadniają tego rodzaju regulacji. Niedopuszczalnym jest pozbawienie możliwości zwrotu opłaty w przypadku faktycznego nieskorzystania przez dziecko z danego rodzaju świadczeń. Brak świadczenia ze strony gminy (przedszkola), a pobranie opłaty od rodziców (opiekunów) dzieci, uczęszczających do przedszkola, lecz nieobecnych w danym czasie, narusza w tym przypadku zasadę ekwiwalentności świadczeń. Zgodnie z tą zasadą opłatę wnosi się za konkretne świadczenia, przekraczające podstawę programową i w relacji do konkretnych kosztów świadczenia usług, wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego. Jednocześnie zaznaczam, że Wojewoda Mazowiecki, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, wyjaśnił szczegółowo to zagadnienie przedstawiając swoje stanowisko z dnia 20 maja 2009r. na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (www.mazowieckie.pl/wydzialy/stanowiskaprawne.html).

W tym miejscu godzi się zaznaczyć, że do podobnych konkluzji dochodzi judykatura. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2006r., (sygn. IV SA Wr 94/06) orzekł: „Nie można logicznie uzasadnić, że krótsza niż przyjęta w uchwale nieobecność dziecka w przedszkolu nie może skutkować odpowiednim zmniejszeniem odpłatności (...)”.

Orzeczeniem tym sąd podnosi, że różnicowanie sytuacji prawnej adresatów normy prawnej nieoparte o kryterium obiektywne i dostatecznie uzasadnione (racjonalność) godzi w konstytucyjnie umocowaną zasadę równości wynikającą z art. 32 ust. 1 zd. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r., Dz.U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 (Wszyscy są wobec prawa równi), obowiązujący również organy samorządu terytorialnego. Stanowisko to potwierdzają tezy orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego: 17/95, OTK ZU Nr 3/1995, s. 177, podobnie: 7/98, OTK ZU Nr 6/1998, s. 505.

Dokonując oceny regulacji prawnej pod kątem zasady równości należy w pierwszej kolejności ustalić, czy można wskazać wspólną cechę istotnie uzasadniającą równe traktowanie podmiotów prawa, biorąc pod uwagę treść i cel danej normy prawnej.

W § 3 zaskarżonej uchwały zawarto zasady pokrywania przez rodziców kosztów pobytu dzieci w przedszkolu i miało to zapewne na celu umożliwienie zwrotu rodzicom kosztów za zajęcia i inne świadczenia, jednakże analiza § 3 wskazuje, że Rada Gminy Klembów przyjęła kryterium różnicowania nie pozostające w racjonalnym związku z celem i treścią regulacji. Kryterium tym jest bowiem arbitralnie wskazana długość trwania tej nieobecności (1 miesiąc), co jest niedopuszczalne.

Wziąwszy powyższe pod uwagę organ nadzoru stwierdza nieważność § 3 w części „przez pełny miesiąc kalendarzowy” uchwały Rady Gminy Klembów nr XXXVII/271/09 z powodu istotnego naruszenia prawa, co

na mocy art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wstrzymaniem jego wykonania ex lege, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Gminie, w świetle art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Wojewoda Mazowiecki:
Jacek Kozłowski